

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy 303.31

Hely

Idő "1921"

Személy

Helvszám

Szerző:

Cím: *A numerus clausus a gyakorlatban*

Forrás:

*Szózat*Bp.
(Hely)1921 $\frac{IV}{10}$
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A numerus clausus a gyakorlatban

Két év alatt felére csökkent a hallgatók száma — Az orvostan hallgatói vannak legtöbbben — A közgazdasági egyetem helyzete

— A „Szózat” tudósítójától. —

A budapesti kir. magyar tudományegyetem ismert almanachjai a legutóbbi nehéz esztendők zürzavarai folytán elmaradtak, nem jelentek meg és így a nagy nyilvánosságnak nem volt módjában, hogy tájékozódjék legnagyobb főiskolánk belső viszonyairól. A régi almanachok a hallgatók teljes névsorán kívül gondos figyelemmel készített statisztikai kimutatásokat, táblázatokat is tartalmaztak, amelyekből minden érdeklődő világosan láthatta, hogy milyen a hallgatók megoszlása fakultások, anyanyelv, vallás, származás stb. szerint. Beszélő számok voltak ezek: hosszú éveken keresztül minden kétségbeesett vezércikkünkkel kiáltóbban figyelmeztették a nemzetet arra a veszedelemre, melyet a betolakodott idegen fajnak a tudományos pályákra való aránytalanul nagy tördulása rejt magában. A veszedelem el is érkezett a két forradalom képében. Saját, szörnyűséges kárunkon kellett megtanulnunk, hogy vigyázzunk: össze kell szednünk minden fajmagyar erőnket, ha nem akarjuk, hogy nemzeti sajátosságaink szép halvány emlékeké váljanak és „magyar” elnevezés alatt valami nemzetközi, de mégis inkább személyjellegű konglomerátum hemzsegjen Európa közepén!...

E beszédes statisztikai kimutatásokat az egyetemen nagyra is megterhelt egyetemi adminisztráció nem készíthette el pár év óta. Aprólékos magy figyelmet igénylő munka az és nem volt rá idő. A „Szózat” munkatársa azonban *Hannu Ferenc dr. rector magnificus* szíves engedelmévé mégis hozzájuthatott néhány adathoz, amely tanulságos képet nyújt a tudományegyetem utolsó három iskolai évről.

Az 1918—19. iskolai év első felében 12,530

hallgatója volt az egyetemnek, a második félévben pedig 13,171. Hatalmas számok, amelyek a világ legnépesebb egyetemei közé emelték a budapestit.

Mennyivel másképpen alakult a helyzet a kommunizmust követő 1919—20. iskolai évben! A rettenetes csapások alatt öntudatra ébredt keresztény nemzeti közvélemény parancsolóan követelte, hogy az Alma Mater falai közé nem szabad beengedni azokat, akiknek bármilyen kis részük is volt a forradalom katasztrófáinak földözésében. Szigorú igazoló-eljárás alá vették az ugynevezett *pótló tanúre* jelentkező hallgatókat. Az eljárás eredménye az lett, hogy összesen csak 5089 hallgató iratkozhatott be az egyetemre és ezek között mindössze 7 volt zsidó. A sok ezből csak ennyit talált tisztának a nemzeti szempontból megbízhatónak az igazoló-bizottság.

Az idei 1920/21 iskolai évet a „*numerus clausus*” nagy port vert vitája előzte meg a nemzetgyűlésen. A burkolt és nyílt „liberálisok” mindent elkövettek a tartós nemzetmentő törvényjavaslat ellen, de végül mégis csak törvény lett belőle. Ennek értelmében a hallgatóknak csak 6 százaléka lehet zsidó. E törvényes megszorításon kívül még igazoló-eljárás alá is vették a jelentkezőket, azok kivételével, akik az előző évben már megállították a próbát. Részint a szigorú rostálás, részint pedig a numerus clausus miatt a hallgatók létszáma messze mögötte marad a két év előttinek, amennyiben az 1920/21 első szemeszterében 6106-an, második szemeszterében pedig 5792-en iratkozhattak be.

Az idei félévben a hallgatók következőképpen oszlanak meg az egyes fakultások között: teológus 100, joghallgató 1200, orvostanhallgató 3300, bölcsészettanhallgató 1200.

Föltűnő, de a mostani nehéz viszonyokkal nagyon is megmagyarázható, a jogászok hatalmas csökkenése az orvostanhallgatók nagy emelkedésével szemben. Ezelőtt az egyetemi hallgatóknak több mint fele jogász volt, másik fele megoszlott a teológusok, bölcsészek és orvostanok között.

A jogi pályákra most nem nagyon tódui a fiatal-ság, mert szemé előtt van állandóan a tisztviselői kar nyomoruságos, kétségbeesítő helyzete és nem akar annak a sorsára jutni.

— Igen, — mondotta az egyetem egyik fő-tisztviselője, — ez a főoka a jogászlétszám nagy hanyatlásának. De van más ok is. Ez a másik ok pedig az új közgazdaságtudományi kar, vagy közgazdasági egyetem.

— Miért nem szerepel ez a kar a kimutatásban a többi karok között?

— Azért, mert annak a helyzete még nem egészen tisztázott nálunk. Az egyetem, mint önkormányzati testület, hivatalosan még nem fogadta be a közgazdaságtudományi kart. Így az teljesen különálló intézmény, külön adminisztrációval. Hallgatói éppen ezért nem szerepelhetnek a mi kimutatásainkban, nem a mi kveszturánk tartja őket nyilván. A közgazdaságtudományi kar sokat vett el jogászaik közül, akik azt hiszik, hogy annak elvégzése után hamarabb jutnak kenyérhez.

G. J.